

NVE Reguleringsmyndigheten for energi - RME
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres referanse
202210875

Deres dato

Vår referanse
21/00313-3

Vår dato
19.09.2022

Høringssvar RMEs Høringsdokument NR 3/2022

Vi har i brev til RME ved Ove Flataker datert 13.12.19 beskrevet utviklingstrekk i rammevilkår for nordnorske nettselskaper 2013 til 2019.

Brevet er skrevet på vegne av 9 nettselskap på vegne av Fornybar Nord nettverket. Brevet har følgende oppsummering:

- NVE uttrykker selv bekymring i rapport 71/2012 om selskaper i Finnmark oppnår lavere effektivitetsscore enn landsgjennomsnitt. Analyser viser at trenden har forsterket seg og nå gjelder hele landsdelen. Avviket er signifikant.
- Det er sannsynliggjort at selskapene i nord og kystnære områder ikke deltar i en målestokkonkurranse på like vilkår med selskaper i Oslo, Vestfold, Akershus og Østfold
- Rammevilkårskorrigeringen har økende økonomisk betydning. Da er det et paradoks at jo lengre nord en kommer jo lavere uttelling.
- Kostnadsreduksjon fra 2013 til 2017 knyttet til kortsiktige påvirkbare kostnader har vært på samme nivå i nord som bransjen for øvrig
- Innføringen av nye KILE-satser rammer geografisk ulikt
- Forutsetningen at en lineært kan skalere store selskap i et begrenset område med et lite selskap i grigrendte områder bør utredes på nytt
- Nettselskapene er en avgjørende presmisgiver for utvikling av næringslivet i nord. Utviklingen er negativ både i et bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk perspektiv

Rammevilkårskorrigeringen skal sikre en rimelig modell og passe med det vi vet om nettdrift, videre skal den være balansert og gi riktige insentiver. Vi ønsker derfor å kommentere høringsdokumentet opp mot de problemstillingen som har blitt påpekt i div. møter og brev datert 13.12.2019.

Faktor 2 Kyst nærhet

I vedlegg 1 er det presentert en figur som viser rammevilkårs korrigerering beskrevet i faktor 2 (kystnærhet) sammenlignet med prosentvis endring mot tidligere Geo 2 «øyvind».

Med utgangspunkt i datasettet fra 2020 er førsteinntrykket er at faktor 2 korrigerer mer treffsikkert og mer balansert enn Geo 2.

Selv om hovedinntrykket er positivt, ser vi spesielt at Luostejok Kraftlag AS og i noen grad Varanger Kraftnett AS får en større reduksjon. Dette er en reduksjon som er utfordrende å forstå, sett opp mot det vi vet om nettdrift for disse selskapene. Vi oppfordrer RME til å se spesielt på dette. Det er påfallende at Luostejok Kraftlag AS får den største reduksjon i bransjen på kystnærhet, og vi lurer på om kystnærhet for selskapet er beregnet der de aktuelle fjordene er klassifisert som «åpne»?

Faktor 3. Kuldegrader, Is, snøfokk og nordlig breddegrad

Rammevilkårs korrigerings beskrevet i faktor 3. (kuldegrader, Is, snøfokk og nordlig breddegrad) er presentert i vedlegg 2. Her er det også presentert en prosentvis endring mot Geo 3 «frost».

Av figuren ser vi forslaget vil medføre relative store positive endringer for selskaper i Finnmark fylke og selskaper i høytliggende områder i Sør-Norge. Snøfokk er et nytt begrep i reguleringen og vi har tro på at dette er fornuftig. Snøfokk er en begrensende faktor på fremkommelighet og det virker rimelig at dette tillegges vekt. Vi oppfordrer imidlertid RME til å se nærmere på hvorfor selskaper i nordre del av Nordland fylke som får betydelig negativ korrigerings av rammevilkåret faktor 3.

Andel luft nett i bar- og blandingskog vs. andel nett i barskog med høy og sær høy bonitet

Hovedinntrykket i vedlegg 3 er at selskaper som tidligere har hatt positiv korrigerings for skog har fått økt rammevilkårskorrigerings, og at selskaper med nett i skog med middels bonitet som trolig er «korrigert ned».

I tabellen nedenfor har vi listet opp selskapene fra Nord-Norge. Dette er i den regionen som forventest største økning i temperatur som vil medføre økt vekst i skogen. Det er vanskelig å se sammenhengen mellom et varmere og våtere klima der skoggrensene flyttes og etterveksten øker, med påfølgende økte kostnader, samtidig som en i forslaget «korrigerer ned gjennomsnittlig 0,4%» i nord (tabell 1).

Skog er en viktig kostnadsdriver og forslaget om å ekskludere skog med middels bonitet virker ikke rimelig med det vi vet om nettdrift og økende feilrate luftnettet (vedlegg 4).

Med tanke på de klimaendringene vi står overfor, stiller vi spørsmål til antall år i tidsseriene, og hvorvidt de eventuelt bør vektas ut fra nærhet i tid. Vi oppfordrer også RME til også å legge vekt på KILE data fra 2020 og 2021 når en velger bonitetsklasser som skal inkluderes.

Tabell 1 Endring rammevilkår Skog gitt utvalg av nordnorske selskaper.

Selskap	Korrigerings for bar- og blandingskog		Endring Skog
	og	for barskog	
LINEA AS	2,15 %	1,21 %	0,94 %
VARANGER KRAFTNETT AS	-0,92 %	-0,69 %	-0,23 %
TROLLFJORD NETT AS	-1,46 %	-1,13 %	-0,33 %
ISALTEN NETT AS	-2,32 %	-1,78 %	-0,54 %
VESTERÅLSKRAFT NETT AS	-2,57 %	-2,03 %	-0,54 %
ARVA AS	-3,10 %	-2,57 %	-0,53 %
LOFOTKRAFT AS	-3,35 %	-2,70 %	-0,65 %
HÅLOGALAND KRAFT NETT AS	-4,29 %	-3,45 %	-0,85 %
NORDKRAFT NETT AS	-4,95 %	-4,03 %	-0,91 %

Jordkabel som eget rammevilkår.

Jordkabelandel er foreslått tatt ut som eget rammevilkår. Jordkabel benyttes i størst grad i by og sentrale strøk. Kabel har ofte et høyt antall kunder pr. km og inngår ofte ringstrukturer med omkoblingsmuligheter ved eventuelle feil. I tillegg til omkoblingsmuligheter har feilraten for jordkabel utviklet seg positivt mens luftlinje har en sterkt økende feilrate (vedlegg 4)

Endrede kilefunksjoner der tidsforløpet har fått økt økonomisk betydning har også bidratt negativt for selskaper med lav kabelandel. Arva har påpekt dette over tid og er ikke overrasket over at de aller fleste sentrumsvariabler som er testet var signifikante med positivt fortegn ref. høringsdokumentet punkt 6.3.10.

Selskaper med lav kabelandel er for en stor grad knyttet til distriktselskaper med et lavt antall kunder pr. km. nett.

Områder med lav befolkningstetthet er ofte preget av lange radielle luftnett. Dette er nett som medfører høye kapitalekostnader pr kunde. Vi registrerer at det i høringsdokumentet fremkommer andel nett med lav befolknings tetthet ikke signifikant med de data seriene som er benyttet.

Fra og med 2023 vil inntektsrammen bestå av 30 prosent av kostnadsgrunnlag som er nettselskapets egne kostnader, og 70 prosent kostnadsnorm som er basert på sammenlignende analyser. KILE inngår i kostnadsgrunnlaget som en hvilken som helst annen kostnad. KILE inngår også i totalkostnaden som blir brukt som innsatsfaktor i kostnadsnormmodellen. Inntektsreguleringen motiverer generelt nettselskapene til å redusere sine totale kostnader over tid. Når KILE-beløpet er inkludert i selskapenes totalkostnader, vil bransjen ha insentiver til å redusere kostnaden på lik linje med de øvrige faktiske kostnadene.

Fra 2009 og frem til 2021 er feilraten pr 100 km luftledning økt fra 3 feil pr 100 km til 4,5 feil pr 100 km (Kilde Statnett). For jordkabel er feilraten redusert fra omlag 2 feil pr. 100 km kabel til omlag 1,7 feil pr. 100 km kabel vedlegg 4. Det er å forvente at denne trenden vil fortsette fordi luft nettet blir eldre i hele Norge.

Økt betydning av effektivitetsberegningene i inntektsrammefastsettelsen stiller økte krav til modellens presisjon. Vi oppfordre RME til spesielt å se på dette forholdet på nytt og benytte oppdaterte og trendfremskrevet data når en vurderer sentrum vs. grisgrendt.

For Arva ser vi at KILE er økt med 14% målt som NOK/kWh i etter at økte Kile satser for husholdningskunder har fått resultatmessig effekt.

Regionalnett

RME foreslår ingen rammevilkårskorrigerings for regionalt distribusjonsnett. De to siste årene har RME ikke korrigert i modellen fordi faktorene ikke har vist seg statistisk signifikant.

I vedlegg 8 presenteres historisk korrigerings av rammevilkår der en sammenligner regionalnettselskaper som dekker ca 1/2 av landets utstrekning med landsgjennomsnittet. For perioden 2017 til 2020 ser vi at negativ differanse var 2,3% i gjennomsnitt. For 2021 og 2022 der korrigerings null. Det merkede området er et uttrykk for historisk redusert avkasting de aktuelle selskapene. Vi har i ettkrønt registrert at beslutning og valg av rammevilkår ikke kan ha hatt spesielt stor statistisk forklaringskraft, noe som støtter forslaget med å ikke videreføre nåværende korrigerings.

Fra 2023 endres rho til 0,7 noe som betyr at det bør settes økte krav til presisjon.

Øvrig

Arva støtter forslaget om korrigerings for ekstreme utslag, ved at en setter maksimumsgrense for rammevilkårskorrigerings slik det fremkommer i forslaget.

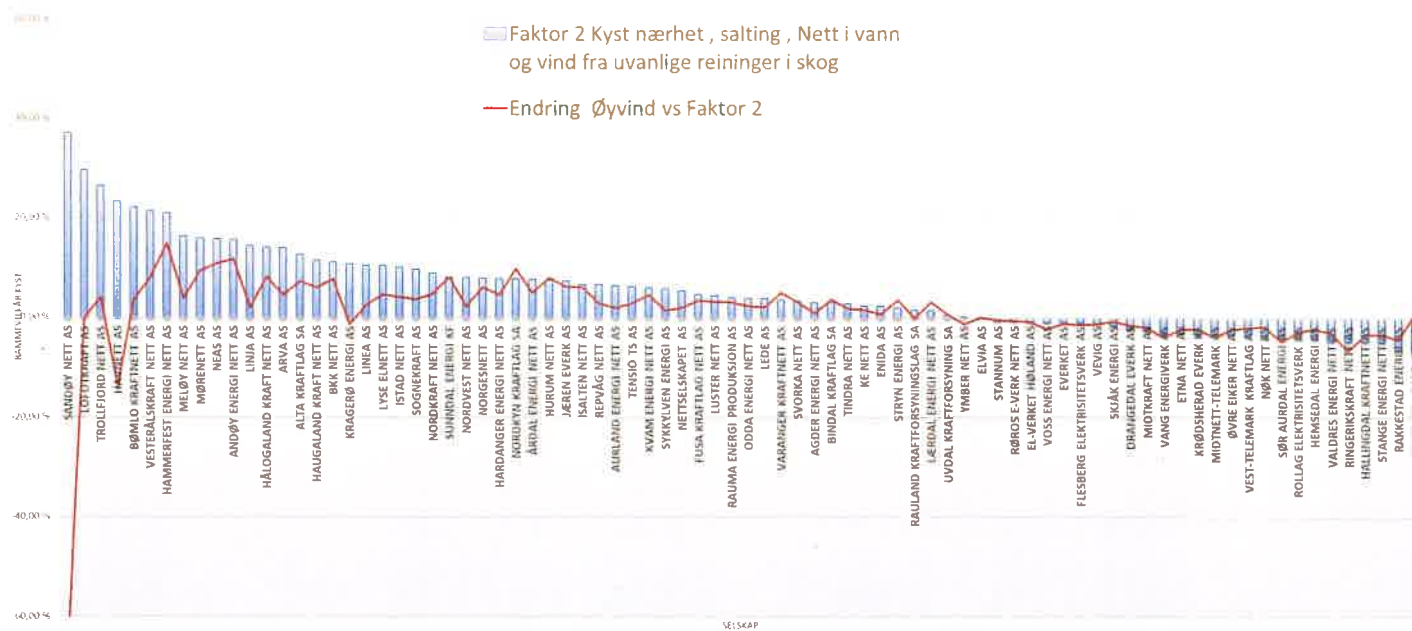
Med vennlig hilsen
Arva AS

Johannes Kristoffersen
Analysesjef

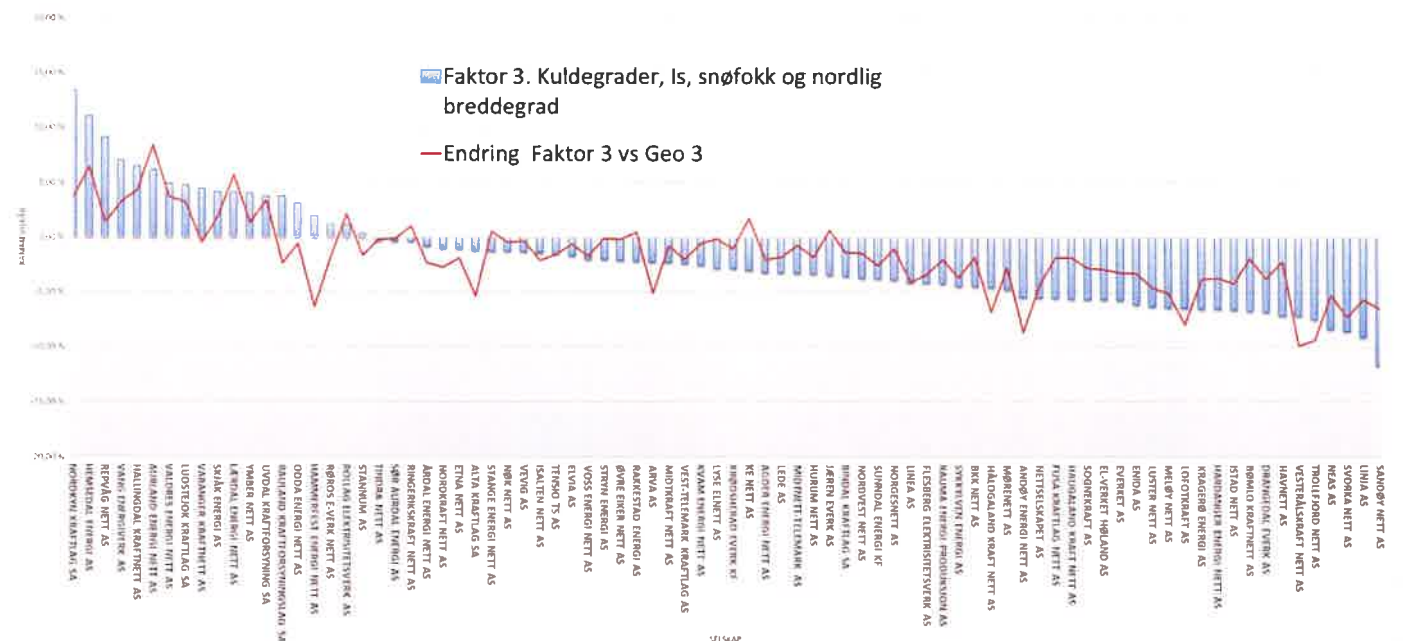
Dokumentet er elektronisk godkjent i henhold til interne rutiner

Liste over kopimottakere:

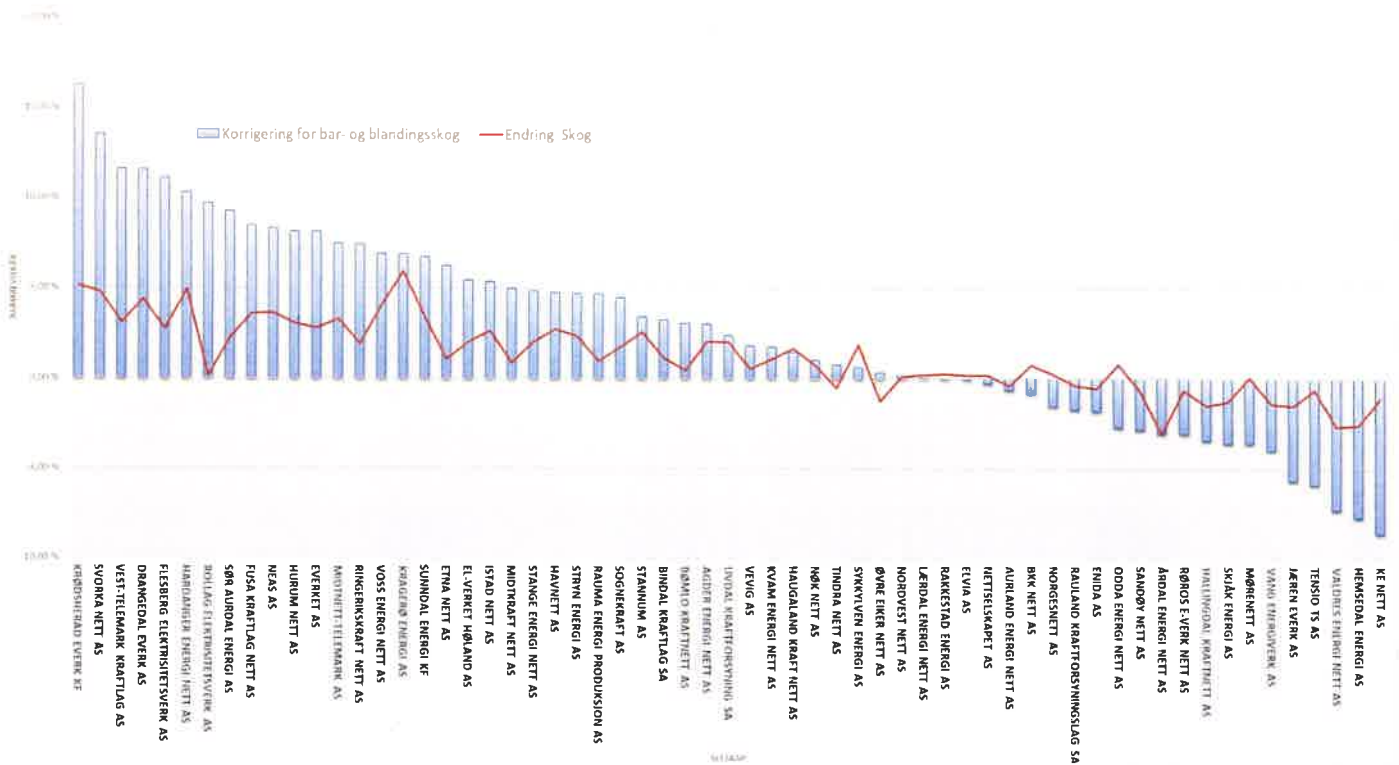
Vedlegg 1.

Vedlegg 2.

Vedlegg 3.

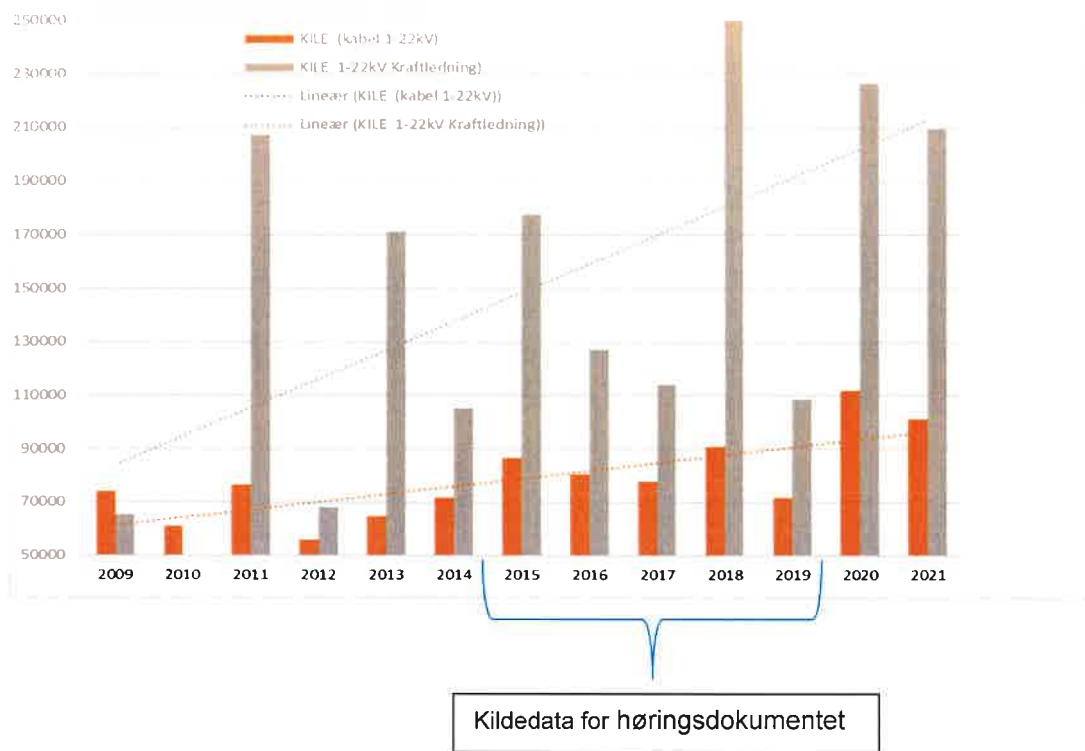

Vedlegg 4. Nasjonal feilstatistikk

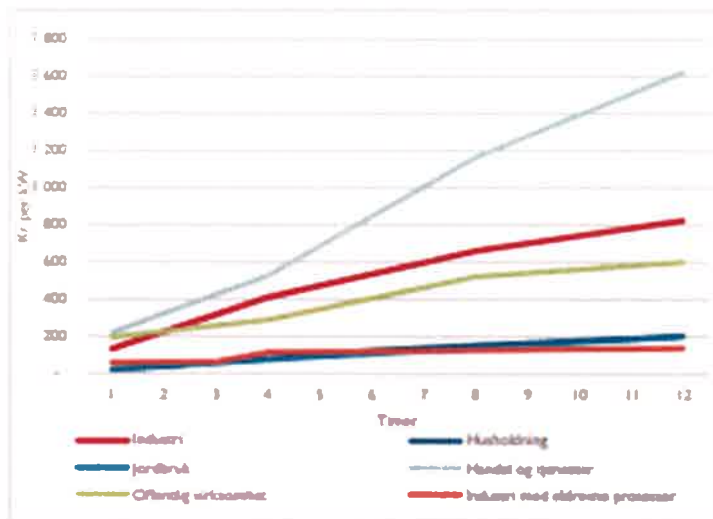

Vedlegg 5. Nasjonal KILE statistikk

Revidert og oppdatert kilefunsjoner for husholdning kom i 2020

Vedlegg 7. Fakta ark KILE-ordningen Nr. 6/2021

Vedlegg 8. Det merkede området er et uttrykk for historisk redusert avkasting de aktuelle selskapene. Vi har i etterkant registrert at beslutning og valg av rammevilkår ikke kan ha hatt spesielt stor statistisk forklaringskraft

